

Список використаних джерел:

1. Звіт про прямі збитки інфраструктури та непрямі втрати економіки від руйнувань внаслідок військової агресії Росії проти України станом на червень 2023 року. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/09/June_Damages_UKR_-Report.pdf (дата звернення: 20.03.2024)
2. Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/2021%20IE> (дата звернення: 20.03.2024).
3. Сахарнацька Л., Жук А. Особливості фінансової звітності підприємств в умовах воєнного стану в Україні. *Облік, аналіз, аудит, оподаткування та фінансовий моніторинг в умовах повоєнного відновлення України*. зб. матеріалів ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 8 груд. 2023 р. / КНЕУ імені Вадима Гетьмана. Київ, 2023. С. 62–63.

References:

1. Zvit pro priami zbytky infrastruktury ta nepriami vtraty ekonomiky vid ruinuvan vnaslidok viiskovoi ahresii Rosii proty Ukrainy stanom na cherven 2023 roku. URL: https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/09/June_Damages_UKR_-Report.pdf (data zvernennia: 20.03.2024).
2. Mizhnarodnyi kodeks etyky profesiinykh bukhhalteriv. URL: <https://mof.gov.ua/storage/files/2021%20IE> (data zvernennia: 20.03.2024).
3. Sakharnatska L., Zhuk A. Osoblyvosti finansovoi zvitnosti pidpriemstv v umovakh voiennoho stanu v Ukraini. *Oblik, analiz, audyt, opodatkuvannia ta finansovyi monitorynh v umovakh povoiennoho vidnovlennia Ukrainy*: zb. materialiv IX Mizhnar. nauk.-prakt. konf., m. Kyiv, 8 hrud. 2023 r. / KNEU imeni Vadyma Hetmana. Kyiv, 2023. S. 62–63.

СЕРЕДА Христина¹⁴

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського
НАПН України, м. Київ, Україна

ORCID: [0000-0002-4510-7173](https://orcid.org/0000-0002-4510-7173)

E-mail: seredak83@gmail.com

ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У КОНТЕКСТІ ТРАНСДИСЦИПЛІНАРНОСТІ

Розглянуто загальні засади менеджменту наукових досліджень. Окреслено можливі шляхи підвищення їх якості з використанням трансдисциплінарного підходу в управлінні дослідницьким процесом.

Ключові слова: менеджмент наукових досліджень, якість менеджменту, трансдисциплінарний підхід.

General Principles of Improving of the Quality of Research and Development Management in the Context of Transdisciplinarity. The general principles of scientific research management are considered. Possible ways to improve their quality using a transdisciplinary approach to managing the research process are outlined.

Keywords: Research Management, Management Quality, Transdisciplinary Approach.

Вступ. За сучасних умов глобалізаційних та цивілізаційних викликів, що постали перед наукою та освітою, стрімко зростає потреба у підвищенні ефективності організації наукових досліджень та їх якісного менеджменту. Особливо

¹⁴ ©СЕРЕДА Христина (SEREDA Khrystyna)

актуальним це питання стає для України, яка в надскладних умовах війни здійснює поступ до світового й європейського освітньо-наукового простору. Водночас, війна сповільнює розвиток науки, але не зупиняє його повністю, та майже провокує нові дослідницькі пошуки. Трансформаційні процеси тривають. Відкрита наука вимагає якісних, конкурентоспроможних результатів наукових досліджень, які вочевидь залежать від якості управлінського процесу ними.

Мета, методи і підходи. Метою є дослідити загальні засади менеджменту наукових досліджень на засадах трансдисциплінарності та окреслити можливі шляхи підвищення їх якості.

Основні результати. Під якістю менеджменту розуміють певні особливості, завдяки яким відрізняється менеджмент у різних компаніях. Оцінка якості менеджменту – це виділення кожної такої особливості, вимірювання рівня її прояву й співвідношення з іншими особливостями для отримання певного результату... Новочасний менеджмент будь-якої організації поділяє цілі на дві основні групи: оперативні, що виконуються у короткий проміжок часу, і стратегічні, розрахований на тривалу перспективу [2].

Менеджмент наукових досліджень є складною, специфічною системою. Він охоплює адміністрування, підтримку порядку в організаційних процесах виконання фундаментальних і прикладних досліджень з різних галузей наук.

Нині українська наука, знаходячись в умовах війни, перебуває на етапі модернізації та реформування, що утруднює виконання наукових досліджень та їх менеджмент. Цей процес відбувається паралельно зі змінами у суспільстві, яке переживає перехід на новий інформаційний рівень.

Важливим чинником ефективності наукової діяльності є можливість широкого оприлюднення, розповсюдження результатів наукових досліджень і впровадження їх у практику, а також співпраця науковців і налагодження професійних контактів. Організація й управління такими процесами є метою інформаційного менеджменту наукової діяльності [1]. Для забезпечення високого рівня менеджменту в сучасних умовах необхідно невідпинно підвищувати цифрову компетентність науково-педагогічних працівників, учених, освітніх і наукових менеджерів.

У контексті цього вагомого значення набуває трансдисциплінарність, яка є «ефективною дослідницькою методологією». Адже «формування трансдисциплінарної компетентності дослідника стає актуальним питанням сьогоденного науково-освітнього простору, який на «зламі епох» перебуває в циклі постмодерного стану» [3]. Оскільки це дає змогу забезпечити сформовану компетентність науковців та менеджерів у сфері науки для вирішення складних проблем, що виходять за межі дисциплінарних знань, формуючи новий світогляд та нову практику життя. Водночас менеджмент у сучасній науці потребує

дебюрократизації, цифровізації управління ключовими процесами через автоматизацію та оптимізацію процесів у наукових установах, що сприятиме забезпеченню централізованого збору та аналізу даних про діяльність наукових установ і окремих вчених. Цифрова трансформація науки покликана сприяти підвищенню якості наукових досліджень, їх ефективності та конкурентоспроможності та європейському та світовому ринку, формуванню позитивного міжнародного іміджу української науки.

Висновки. Отже, для підвищення рівня ефективності менеджменту наукових досліджень є потреба у використанні трансдисциплінарного підходу до підготовки та добору наукових й управлінських кадрів. Постановка керівником правильних оперативних і стратегічних цілей та їх досягнення дає змогу установі ефективно розвиватися, модернізуватися й залишатися конкурентоспроможною в мінливих умовах сучасності. У результаті дослідження встановлено, що сучасний менеджмент освіти й науки потребує трансдисциплінарного підходу, цифровізації та модернізації через упровадження найкращих управлінських практик. Є необхідність у зміні принципів підготовки та добору працівників і менеджерів освіти й науки на всіх рівнях.

Список використаних джерел:

1. Гриб'юк О. О., Середа Х. В. Зміст і засоби інформатизації менеджменту наукових досліджень у галузі педагогічних наук. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. Серія 2. Комп'ютерно-орієнтовані системи навчання. 2015. Вип. 16(23). С. 68–73. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/10266/> (дата звернення: 05.03.2024).
2. Назарчук Т. В., Косіюк О. М. *Менеджмент організацій*. URL: https://pidru4niki.com/67948/mededzhment/diagnostika_yakosti_menedzhmentu_organizatsiyi (дата звернення: 30.03.2024).
3. Росток М. Л. Формування трансдисциплінарної компетентності дослідника в системі підготовки наукових кадрів. *Формування онлайн-віртуальних колекцій електронних освітніх ресурсів в умовах російської агресії*: зб. матеріалів круглого столу (17 трав. 2023 р., Київ). Вінниця : ТВОРИ, 2023. С. 29–31. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/736102/> (дата звернення: 30.03.2024).

References:

1. Hrybiuk O. O., Sereda Kh. V. Zmist i zasoby informatyzatsii menedzhmentu naukovykh doslidzhen u haluzi pedahohichnykh nauk. *Naukovyi chasopys Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M.P. Drahomanova*. Serii 2. Kompiuterno-oriientovani systemy navchannia, 2015. Vyp. 16(23). S. 68–73. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/10266/> (data zvernennia: 05.03.2024).
 2. Nazarchuk T. V., Kosiuk O. M. *Menedzhment orhanizatsii*. URL: https://pidru4niki.com/67948/mededzhment/diagnostika_yakosti_menedzhmentu_organizatsiyi (data zvenrnennia: 30.03.2024).
 3. Rostoka M. L. Formuvannia transdystsyplinarnoi kompetentnosti doslidnyka v systemi pidhotovky naukovykh kadriv. *Formuvannia onlainovykh virtualnykh kolektsii elektronnykh osvitnikh resursiv v umovakh rosiiskoi ahresii*: zb. materialiv kruhloho stolu (17 trav. 2023 r., Kyiv). Vinnytsia : TVORY, 2023. S. 29–31. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/736102/> (data zvenrnennia: 30.03.2024).
-